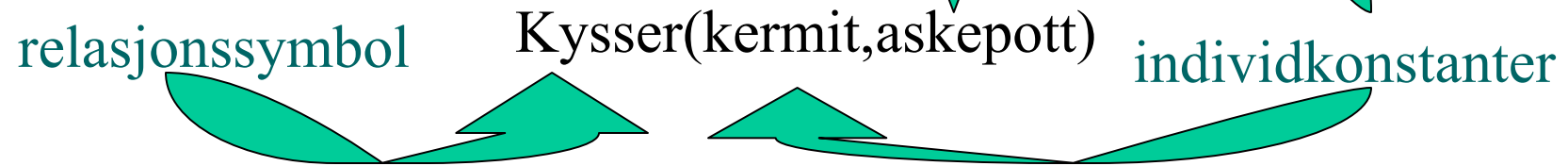

Kermit kysser Askepott

Første ordens predikatlogikk

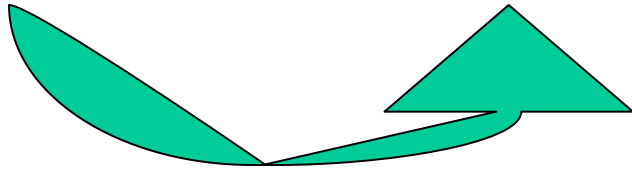
kysser(kermit,askepott) $\wedge$ danser(snehvit) $\wedge$ danser(aurora)

$\text{danser}(\text{askepott}) \wedge \text{danser}(\text{snehvit}) \wedge \text{danser}(\text{aurora}) \wedge \text{danser}(\text{jasmin})$

Kvantor/kvantifikator

$\forall x \text{ danser}(x)$

De to formlene betyr det samme når domenet består av disse fire

$\forall x (\text{princesse}(x) \rightarrow \text{danser}(x))$

$\exists x \text{ hamrer}(x)$

$\exists x (\text{and}(x) \wedge \text{hamrer}(x))$

$\neg \exists x (\text{princesse}(x) \wedge \text{hamrer}(x))$

Ingredienser i første ordens logikk

- (Individ)variabler: $x, y, z, \dots$
- (Individ)konstanter: $a, b, c, \dots$ (kermit, askepott,..)
- Funksjonssymboler/Function constants: $f, g, h, \dots$
- Relasjonssymboler/Predicate constants: $p, q, r, \dots$ (prinsesse, danser, kysser,..)
- Konnektiver $\rightarrow, \wedge, \vee, \neg$ (evt. true, false)
- Kvantorer $\forall, \exists$
- Parenteser $), ($

Regler for hvordan disse kan kombineres til velformede formler...

Kommer tilbake til dette...

En tolkning/interpretation består av

- Et domene: en ikke-tom mengde D
- En (n -ær) relasjon over D for hvert (n -ært) relasjonssymbol
- En (n -ær) funksjon over D for hvert (n -ært) funksjonssymbol
- Et element (“individ”) i domenet D for hver individkonstant
- Et element (“individ”) i domenet D for hver individvariabel

- Spesielt: Hver unær relasjon tolkes som en delmengde av D

hamrer

kermit

danser

D

©DISNEY

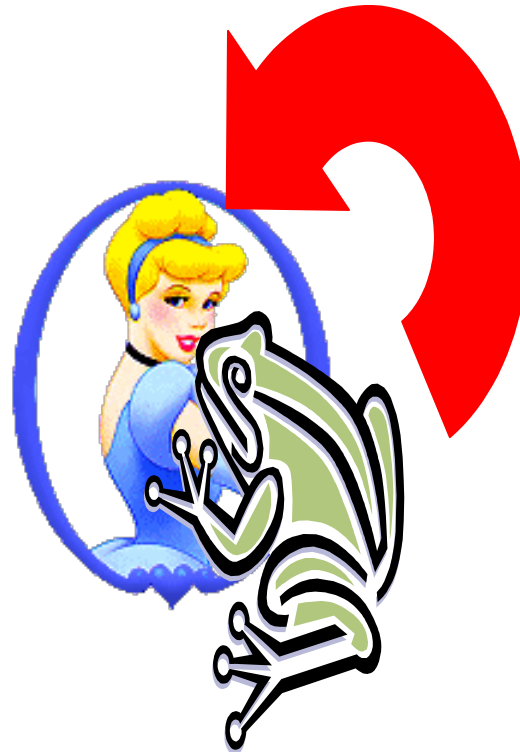
and

snehvit

prinsesse

D

kysser(cary,ingrid) $\wedge$ kysser(kermit,askepott)

Det binære relasjons-symbolet kysser tolkes som en binær relasjon på D

$\forall x(\text{prinsesse}(x) \rightarrow \exists y (\text{frosk}(y) \wedge \text{kysser}(y,x))$
 $\neg \forall y(\text{frosk}(y) \rightarrow \exists x (\text{prinsesse}(x) \wedge \text{kysser}(y,x))$

Mini-sudoku

	1	2	3
1	3	2	1
2	1	3	2
3	2	1	3

	1	2	3
1	3	2	1
2	1	3	2
3	2	1	3

Diagrammet viser en ternær relasjon mellom tall:

$R(2,3,1)$ betyr at ruten i kolonne 2 og rad 3 inneholder 1.

$R(3,2,2)$ betyr at ruten i kolonne 3 og rad 2 inneholder 2.

$R(1,1,3)$ betyr at ruten i kolonne 1 og rad 1 inneholder 3.

1 2 3

1	3	2	1
2	1	3	2
3	2	1	3

Snakker om tallene 1,2,3:

For hvert tall: Hver kolonne inneholder en rute med det tallet, altså:

For hvert tall x : for hver kolonne y : finnes rad z slik at
tallet x står i ruten felles
for kolonnen y og raden z

$$\forall x \forall y \exists z R(y,z,x)$$

For hvert tall: Hver rad inneholder en rute med det tallet, altså:

For hvert tall x : for hver rad z : finnes kolonne y slik at
tallet x står i ruten felles
for kolonnen y og raden z

$$\forall x \forall z \exists y R(y,z,x)$$